230184 - Başka telefona kontör gönderme karşılığında ücret almak

Soru

Karşı tarafın cep telefonuna 5 TL lik kontör gönderme karşılığında 6 TL almanın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

(220237) nolu sorunun cevabında; cep telefonu hattında buluna kontör şirketten elde edilen bir varlık ve yarar sağlayan bir hizmet olarak açıklanmıştır. Bunun üzerine telefon hattınızda bulunan kontörü göndermek iki hususta değerlendirilir:

Birincisi: Kontörü satış şeklinde olması. Bu durumda hiçbir sakınca yoktur. Kişi telefon hattında bulunan kontörü başkasına değerinde, daha ucuz veya daha pahalı satabilir. Çünkü bu "yararların satışı" olarak değerlendirilir. Bir paranın aynı değeriyle satış konusu değildir böylece miktarlarda eşitlik aranmaz.

Daimi Fetva Kurulu'na kontör kartlarının değerinden daha fazla bir fiyatla satmanın hükmü sorulduğunda şöyle cevap vermiştir: " bu tür telefon kartlarının alış ve satışında bir sakınca yoktur. Çünkü bu konu mübah olan yararların satışı konusunda değerlendirilir" (Daimi Fetva Kurulu 11/46)

Daha detaylı bilgi için (103185)ve (132581) nolu soruların cevaplarına bakınız.

İkincisi: Kontör gönderme işlemi borç olarak yapılmasıdır. Bu işlemin caizliği ile ilgili farklı görüşler mevcuttur. İhtilafın sebebi ise "yararların borcu" ilgilidir. Ancak tercihli görüşe göre bunun caiz olduğudur.

Şeyhulislam İbn Teymiye şöyle dedi: "yararlarda borç edinmek veya vermek caizdir. Örnek iki kişi bir adamın tarlasını birlikte biçerler ertesi gün diğer arkadaşın tarlasını biçerler. Veya karşılıklı olarak birbirlerinin evlerinde ikamet edilmesi de bu konuda değerlendirilir. (elfetava el Kubra

5/394)

Bu duruma göre kontör sahibi borç verdiği kişiden daha fazla ücret talep edemez. Çünkü yarar sağlayan her borç faizdir.

İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi: “yarar sağlama şartı içeren her borç haramdır. bu konuda ihtilaf yoktur. (el muğni 4/436)

Ancak ödeme esnasında yararın karşılığı olarak nakit para ödenmesine anlaşma yapılabilir. Böylece borcu, farklı cinste bir şeyle ödeme konusuna girer. Bu durumda ödenecek para ödeme gününde kontör parasına eşit olması gerekir. Konuyla ilgili : (99642) sorunun cevabına bakınız.

Bu iki işlem (satış ve borç) görünüşte birbirlerine benzerler. Ancak fark muamele sahiplerinin niyetiyle değerlendirilir. Niyetleri satış mı yoksa borç mu? Ona bakılır.

Sonuç olarak kontörü daha fazla bir nakit parayla satmak caizdir. Fakat borç durumunda borcu tekrar kontör olarak ödemek gerekir.

En iyisini Allah bilir.